

SIVKA

Za lepoto, pa za prijetno odišavljeno perilo in odganjanje mrčesa, sivko brez težav gojimo na domačem vrtu. Čeprav nosi v sebi sredozemsko dušo, jo z malo vrtnarske umetnosti uspešno obdržimo tudi v drugačnem podnebju. Kar je zares pomembno, je izbira pravega rastišča. Kot obmorska rastlina se pretolče skozi vsako sušo, ne more pa prenesti težkih in mokrih tal. Glavno skrb pri sajenju sivke zato namenimo izbiri prave lege in pravih tal. Lega naj bo sočna: čim več sonca ima, tem bolje se počuti. Preveč ji ga ni nikoli! Druga skrb morajo biti lahka in odcedna tla. Če takčnih na vrtu nimamo, jih popravimo z dovolj grobega peska. Ker sivki ugajajo apnena tla, uporabimo dolomitni pesek. V ulekninah, kamor se steka deževnica, s sivko ne bo uspeha. Raje jo posadimo na južno brežino ali na skalnjak. Na ilovici, ki slabo požira vodo, sivka čez zimo shira in pogosto v celoti propade. Tudi gmoja ne potrebuje. Bolj ko so tla težka in rodovitna, bolj "solatasto" raste. Razvije veliko množino sočnih listov z malo vonja in tudi malo cvetov požene. Dajmo ji pusto prst in sušo, pa bo dišala in cvetela, da bo veselje. Z zmernim zalivanjem ji ob hudi suši pomagajo le prvo poletje. Ko se vraste, naše pomoči več ne potrebuje.

SIVO MODRA LEPOTICA

Lepoto dajejo sivki srebrnkasti listi in modri cvetovi. Kako naj barvo cvetov opišemo? So modri, vijoličasti, sivkasti? Čisto preprosto-sivkine barve so. In kar je najpomembnejše, cvetijo vse poletje, od maja do septembra. Na vrtu sivko najpogosteje sadimo v obrobke. Niz sivke ob poti je dvakrat lep: zaradi videza in zato, ker lahko mimogrede s konicami prstov potegnemo po cvetovih. Se lahko tega vonja po poletju in obmorskih goličavah naveličamo? Jaz se ga ne morem! Sivkasti toni listov in cvetov so pri sivki zelo lepo skladajo. S to notranjo harmonijo na vrt vnaša spokojnost. Nekateri jo sadijo k vrtnicam, saj se lepo ujame z rdečimi in rožnatimi barvami, ki komaj opazno vlečejo na vijolično. Prav dobro se sivka počuti tudi v koritih in loncih. V posodi jo s pridom uporabimo na balkonu, na tlakovanih površinah ali pred vhodom v hišo, kamor se popoldne upira sonce.

SORTA IN VRSTE

V notranjosti Slovenije običajno sadimo navadno sivko (*Lavandula angustifolia*). Kdor išče posebnosti, bo brez težav našel tudi navadno sivko z belimi in rožnatimi cvetovi. Ob slovenskem morju navadno sivka zelo bujno raste. Če se pod lastno težo poleže, to ni posebno lepo. Zato je bolje, da se odločimo za sorte z nižjo rastjo, na primer za 'Hidcote Blue'. V obmorskem podnebju si lahko omislimo tudi kakšno bolj nenavadno sivko, na primer čopasto ali volnato sivko. V sorte, ki jih na desetine ponujajo tuje trajničarske vrtnarije, pa naj se spuščajo navdušenci. Sivko za dišavne blazinice lahko "nažanjemo" sami, pridobivanje dišečega sivkinega olja pa pustimo drugim. Še vedno je zelo priljubljeno sivkino olje z dalmatinskih otokov, ki ga Slovenci nosimo z dopusta kot dišeči spominek. V svetu največ sivkinega olja pridelajo v Franciji, sledita avstralska Tasmanija in Kalifornija. Angleži še vedno prisegajo na svoj lastni pridelek. Morda so še bolj slavna od samega olja sivkina polja iz francoske Provanse. Popotniki, ki so jih obiskali, vam bodo vedno znova o njih navdušeno razlagali. Na njih so modri grmički posajeni v vrste, ki se raztezajo do obzorja. Sivkino olje uporabljamo na več načinov. Zlasti gospe ne morejo prehvaliti vroče kopeli, v katero kanejo nekaj kapljic sivkinega olja. Za sprostitvev in čisti užitek, pozimi pa tudi za boj proti prehladu.